

POZIV ZA SUDJELOVANJE
Časopis za povijest Zapadne Hrvatske

MONOGRAFSKI BROJ
Gradovi - točke u prostoru kroz povijesne mijene

Časopis za povijest Zapadne Hrvatske – znanstvena je publikacija Odsjeka za povijest Filozofskog fakulteta u Rijeci, dostupna u tiskanom i elektroničkom obliku (<http://hrcak.srce.hr/cpzh>). Časopis nudi mogućnost objave znanstvenih i stručnih radova na hrvatskom, engleskom, talijanskom i slovenskom jeziku. Svi predani i prihvaćeni radovi bit će evaluirani prvo od strane redakcije, a potom i predani na recenzijski postupak. Radovi se primaju elektroničkim putem na adresu: panoptikon@ffri.hr.

Za svoje trinaesto izdanje časopis raspisuje poziv za sudjelovanje na monografskom broju ***Gradovi - točke u prostoru kroz povijesne mijene***.

Gradovi su kroz povijest bili glavne odredišne točke u prostoru. Prostor se neprestance mijenjao, pa su tako nekada važne urbane sredine nestajale ili gubile na važnosti propadajući i/ili popuštajući pred razvojem novih središta. Gradovi i njihovo stanovništvo su istovremeno subjekti i objekti povijesnih mijena, podvrgnuti su vanjskim utjecajima, ali i sami provode vlastite politike, te prikazuju, odražavaju ili se suprotstavljaju duhu vremena u kojem postoje. Postanak i nestanak gradova uključuje i pitanje stvaranja i razvoja administrativnih, idejnih, kulturoloških i sl., granica između gradova i zaleđa, unutar samih gradova te pitanja uspostavljanja i održavanja kontrole i moći u gradu, nad gradom i/ili zaleđem. Granična područja nadležnosti vlasti bila su pogodna za osnivanje gradova, kao kontrolnih točaka nad određenim teritorijem, ali i problematična zbog udaljenosti od središta moći. Također, administrativne, državne, nacionalne i sl. granice su se često krojile vodeći računa o položaju gradova, ali su se i gradovi mijenjali zajedno s granicama. Gradovi spajaju, dodirne su točke različitih etničkih, vjerskih, socijalnih, nacionalnih i dr. skupina, ali također i mjesta razdora gdje dolaze jače do izražaja problematike modernizacije i pitanja poput nacionalne pripadnosti, klasne svijesti, tradicionalnih odnosa, i sl. Baš zato, gradovi su jedni od najboljih živućih spomenika kulture sjećanja komemorirajući sve one događaje koji su se zbivali na

njihovim prostorima kroz dugački period povijesnih transformacija. Kroz povijest urbana središta predstavljala su jedne od centara povijesnih zbivanja, te su kao takva bila zanimljiva povjesničarima. S druge strane, gradovi u svojoj tematici nužno nose pitanje poliperspektivnosti i interdisciplinarnosti, stoga otvaraju mogućnost sagledavanja problematike kroz mnogobrojne pristupe, osim historiografskog, javljaju se tu i sociološki, etnološki, urbanistički, arhitektonski, geografski te ini problemi koje valja razriješiti.

Stoga pozivamo, sve zainteresirane znanstvenike da se jave na Poziv, te svojim radom iz najšire perspektive pridonesu razumijevanju i boljem shvaćanju fenomena života u urbanom naselju.

Dobrodošla su nova istraživanja i saznanja, komparativni pristupi, a odabir ovakvoga tematskog broja svakako pruža izlazak izvan uskog lokalnog konteksta. Stoga iako se časopis primarno bavi temama povijesti Sjevernog Jadrana, otvoreni smo i za radove sa šireg prostora kao bi se sagledala cjelovitija povijesna zbilja mijena urbanih središta.

Časopis također prihvaća druge oblike radova, kao što su komentari, rasprave, prikazi knjiga i časopisa, vijesti, kataloge izložbi, izvještaje sa znanstvenih skupova i radionica te ostale radove.

Završni rok za predaju radova jest **1. srpnja 2019.** godine.

Molimo da Vaše prijedloge s naslovom rada i kratkim sažetkom pošaljete na sljedeću adresu:

panoptikon@ffri.hr

dr.sc. Andrea Roknić Bežanić, glavna urednica

CALL FOR SUBMISSIONS
Časopis za povijest Zapadne Hrvatske / West Croatian History Journal
SPECIAL ISSUE
„Cities as points in space through historical changes”

The *West Croatian History Journal* (Časopis za povijest Zapadne Hrvatske) is a publication of the Department of History at the University of Rijeka, available in both print and online versions at the website of Croatian scientific journals (<http://hrcak.srce.hr/cpzh?lang=en>). The West Croatian History Journal offers the possibility of publishing scientific articles in Croatian, English, Italian and Slovenian languages. The editorial board will initially review all submitted articles, and those that are accepted will be reviewed according to the double blind peer review system. Articles can be submitted at: panoptikon@ffri.hr.

For its thirteenth issue, the journal is soliciting submissions for the special issue **“Cities as points in space through historical changes”**.

Throughout history, cities were the main reference points in space. Space was changing continuously, so former important urban centers disappeared or lost their importance as new centers emerged. Cities and their population are at the same time subjects and objects of historical changes, affected by external influences, but themselves enacting their own policies. Cities display, mirror or oppose the spirit of the times in which they exist. The creation and the disappearance of cities also includes the question of the creation and development of administrative, mental, cultural, and other borders between cities and the hinterland, borders inside the cities and issues such as establishing and maintaining control and power in the city and its hinterland. Border regions were suitable for the establishment of cities as control points for exerting sovereignty over contested territories, but also problematic due to their distance from the centers of power. Furthermore, administrative, state, national, and other type of borders were often drawn in consideration of the position of cities. Nevertheless, cities changed along with the borders. Cities function as connection points between different ethnic, religious, social, national, and other groups, and simultaneously cities are contested places where problems arising from modernization as well as other issues such as national belonging,

class consciousness, and traditional relations are more apparent. Thus, cities are among the best existing monuments of a society's cultural memory, essentially commemorating all of the events that happened on their territory throughout periods of historical transformations. On the one hand, historians have been particularly interested in observing and analyzing urban centers for their central role in important historical events. On the other hand, the theme of cities unavoidably raises the issues of multiperspectivity and interdisciplinarity, opening the exploration of urban spaces from many disciplines, such as history, sociology, ethnology, urban studies, architecture, geography, memory studies, and others.

Therefore, we invite interested scholars to respond to the call and submit their contributions to help comprehend and better understand the phenomenon of life in urban spaces from the largest possible perspective.

We welcome new research and findings as well as comparative approaches. Certainly, such a thematic issue encourages submissions beyond the narrow local context. Although the journal is primarily focused on North Adriatic topics, we welcome contributions from other areas to be able to perceive a larger historical reality of changes in urban centers.

The journal also welcomes other forms of contributions, such as comments, discussions, book and journal reviews, news, exhibition catalogues, conference and workshop reports, etc.

The deadline for article submissions is **July 1st 2019**.

Please submit your proposal with a paper title and a short abstract to the following e-mail address: panoptikon@ffri.hr

Andrea Roknić Bežanić, PhD, editor in chief